

Kázání: 233. O nočních můrách a svítání

Kázání

O nočních můrách a svítání

1. čtení: Žalm 77

1 Pro předního zpěváka, podle Jedútúna. Pro Asafa, žalm.

2 Úpěnlivě volám k Bohu, volám k Bohu, kéž mi přeje sluchu!

3 V den svého soužení se dotazuji Panovníka, v noci k němu vztahuji své ruce bez umdlení, má duše

se utěšit nedá.

4 Připomínám si Boha a sténám, přemítám a jsem na duchu skleslý.

5 Nutíš moje oči k bdění, jsem vzrušen a nejsem schopen slova.

6 Myslím na dny dávnověké, na pradávna léta.

7 V noci si připomínám, jak jsem na struny hrával, v srdci přemítám a duch můj hloubá:

8 Zatvrdil se Panovník na věky věků? Nikdy už svou přízeň neprojeví?

9 Je snad jeho milosrdenství pryč natrvalo? Nebude už mluvit v dalších pokoleních?

10 Což Bůh zapomněl na smilování? V hněvu uzavřel zdroj svého slitování?

11 Pravím: V tom tkví moje bolest, že se změnila pravice Nejvyššího.

12 Skutky Hospodinovy si připomínám, připomínám si onen tvůj div z dávnověku.

13 Rozjímám o všech tvých činech a přemítám o tvých skutcích.

14 Bože, tvá cesta je svatá. Který bůh je velký jako Bůh náš ?

15 Ty jsi Bůh, jenž činí divy! Svoji moc jsi dal národům poznat.

16 Svůj lid jsi vykoupil vlastní paží, syny Jákobovy, Josefovy.

17 Spatřily tě vody, Bože, vody tě spatřily a svjely se v křeči, ba i tůně propastné se hnuly.

18 Z oblaků se lily proudy vod, hrom duněl v mračnech, rozletěly se tvé šípy.

19 Přivalilo se tvé hromobití, nad světem se rozsvítily blesky, země se pohybovala a třásla.

20 Tvá cesta šla mořem, množstvím vod tvá stezka, aniž bylo znát tvé stopy.

21 Svůj lid jsi vedl jak stádce rukou Mojžíše a Árona.

2. čtení: Lukáš 9, 46 – 62

46 Přišlo jim na mysl, kdo z nich je asi největší.

47 Když Ježíš poznal, čím se v mysli obírají, vzal dítě, postavil je vedle sebe

48 a řekl jim: „Kdo přijme takové dítě ve jménu mém, přijímá mne; a kdo přijme mne, přijme toho, který mě poslal. Kdo je nejmenší mezi všemi vámi, ten je veliký.“

49 Jan mu na to řekl: „Mistře, viděli jsme kohosi, kdo v tvém jménu vyhání demony, a bránili jsme mu, protože tě nenásleduje jako my.“

50 Ježíš mu řekl: „Nebráňte mu! Kdo není proti vám, je pro vás.“

51 Když se naplňovaly dny, kdy měl být vzat vzhůru, upjal svou mysl k cestě do Jeruzaléma

52 a poslal před sebou posly. Vydali se na cestu a přišli do jedné samařské vesnice, aby pro něho vše připravili.

53 Ale tam jej nepřijali, protože jeho tvář byla obrácena k Jeruzalému.

54 Když to uviděli učedníci Jakub a Jan, řekli: „Pane, máme přivolat oheň z nebe, aby je zahubil, jako to učinil Eliáš?“

55 Obrátil se a pokáral je: „Nevíte, jakého jste ducha.

56 Syn člověka nepřišel lidi zahubit, ale zachránit.“ A šli do jiné vesnice.

57 Když se ubírali cestou, řekl mu kdosi: „Budu tě následovat, kamkoli půjdeš.“

58 Ale Ježíš mu odpověděl: „Lišky mají doupata a ptáci hnízda, ale Syn člověka nemá, kde by hlavu složil.“

59 Jinému řekl: „Následuj mne!“ On odpověděl: „Dovol mi, Pane, abych šel napřed pochovat svého otce.“

60 Řekl mu: „Nech mrtvé, ať pochovávají své mrtvé. Ale ty jdi a všude zvěstuj království Boží.“

61 A jiný mu řekl: „Budu tě následovat, Pane. Ale napřed mi dovol, abych se rozloučil se svou rodinou.“

62 Ježíš mu řekl: „Kdo položí ruku na pluh a ohlíží se zpět, není způsobilý pro království Boží.“

Sestry a bratři, určitě to znáte. Je noc a vy se v posteli převalujete ze strany na stranu a ne a ne zabrat. Příčina? Těch může být nepočítaně. Třeba jste se s někým rozkmotřili, byli jste na koberečku u šefa nebo vás tíží nějaké nepříznivé zprávy ať už z domova či ze světa. V noci, když je tma, nabývá takové přemítání snadno až obludných rozměrů. Prostě noční můra jak vyšitá.

Jako ten žalmista z dnešního prvního čtení. Má tak trochu depku. V bezesné noci přemítá sem a tam. Jeho skleslý duch hloubá o tom, co by mohlo být, kdyby bývalo, a proč není to, co by být mohlo. Noci bez spánku, kdy se to v hlavě točí pořád kolem dokola a nikam to nevede, to je opravdu soužení.

Žalmista se trápí nad osudem svým a svého národa. Jeruzalém je rozbořený, Boží lid rozprášený a on spolu se všemi dříve významnými osobnostmi už po léta v babylónském zajetí.

„V tom tkví moje bolest, že se změnila pravice Nejvyššího,“ stěžuje si žalmista. Pravou rukou, která je symbolem Boží pravo-moci, stvořil Hospodin na počátku svět a později vysvobodil svůj lid z egyptského otroctví. To všechno je ale minulost, dnes se zdá, že už se Bůh nijak angažovat nehodlá.

Nejhorší je, že se s tím vším v té bezesné noci nedá nic, ale vůbec nic dělat. Tady je každá rada drahá. Nebo jinak: tady je každá rada k ničemu. Jako třeba když za trpícím Jóbem přišli jeho rádoby kamarádi a vymýšleli teorie, jak si za to všechno může on sám. Jakoby mu tím mohli nějak pomoci! Kdepak, naopak mu jeho bolest jen umocnili.

V bezesné noci kdy skleslý duch hloubá „co by kdyby“, kdy se nedá nic dělat a člověk jen bezmocně leží a zírá do tmy, nepomůže nic. Ani dobře míněné rady kamarádů ve stylu „se s tím smíř“ nebo „to bude dobrý“. V bezesné noci soužení je jeden na všechno docela sám a záleží jen a jen na něm, jestli se z té hrůzy probudí nebo zůstane bezmocným ležákem navždy.

Naštěstí nás žalmista nenechá ve štychu. Rozhodne se totiž namísto přemítání „co by mohlo být, kdyby, a proč není to, co by být mohlo“ myslet na něco pozitivnějšího: „Skutky Hospodinovy si připomínám, připomínám si onen tvůj div z dávnověku,“ píše žalmista a má na mysli onen velký příběh, který si vyprávíme odedávna až dodnes. Příběh o stvoření všeho co jest, včetně člověka, příběh o Bohu, který s námi lidmi navazuje ztracené spojení a vyvádí z otroctví noci na svobodu jasného dne.

V bezesné noci takové oprášení paměti má rozhodně smysl. Nastartování vzpomínek na všechno dobré, co se nám kdy přihodilo, na všechno pozitivní a nadějně čeho jsme mohli být kdy součástí, na Nejvyššího, který nás navzdory našim nočním trampotám vede v patrnosti a nepřestává se o nás, stejně jako v minulosti, zajímat.

V bezesné noci takové oprášení paměti a nastartování vzpomínek působí jako balzám – co jako balzám – jako francovka, jež dokáže rozproudít krev v žilách, jako šálek nejlepší kávy, který člověka znovu nakopne!

„Ty jsi Bůh, jenž činí divy!“ vykřikne nahlas žalmista a už vstává z postele, protože když se nedá spát

tak by se tedy mělo vstát. V bezesné noci skleslý duch končí s hloubáním a znovu se narovná. Navzdory nočním můrám, je přece tolik příležitostí jak se zapojit do nějakých právě probíhajících Božích divů!

Když člověk rozsvítí a vstane z postele, najednou může vidět, kde všude se Hospodin angažuje, kde všude by stálo za to se k něčemu pozitivnímu a nadějnému přidat. Najednou je důvod ke spěchu protože těch Božích angažmá, kam se můžeme přihlásit, je nepočítaně!

Právě o Božím angažování se v tomhle světě referuje evangelista Lukáš v dnešním druhém čtení. Ježíš oznámil svým učedníkům, že se jde do Jeruzaléma, protože dobrá zpráva o Božím království se musí donést i těm mocným v hlavním městě, kteří by si kralování nejraději na věky rezervovali jen pro sebe.

Učedníci jsou poněkud nesví a v rozpacích protože s Mistrem teprve nedávno začali cestovat po Galileji. Ještě všemu dobře nerozumějí a taky ze všeho toho spěchu mají nejspíš trochu strach. Honem nevědí, co sbalit na cestu, co od nich vlastně Ježíš očekává a jak se v neznámých končinách a nových situacích zachovat.

Jenže když se Bůh začne angažovat, když se rozhodne na světě utvořit nové buňky své vlády, svého království spravedlnosti a pokoje, pak se nemůže zůstat ležet v posteli s hloubajícím skleslým duchem, pak se nemůže lpět na Galileji, pak se musí skutečně urychleně do světa vyrazit.

A když tak učedníci nahonem balí své představy, postoje a názory, Ježíš stojí vedle nich a celou tu jejich výbavu jim pěkně třídí a vyhazuje všechno zbytečné a nepotřebné, všechno, co by na cestě překáželo: „Přišlo jim na mysl, kdo z nich je asi největší.“

Kdepak, zakroučí hlavou Mistr, vyhodit! Proč se taky tahat s tak zbytečnou zátěží jako je povýšenost? Budte jako děti, říká Ježíš učedníkům. (V tehdejší době děti neměli prakticky žádná práva, na společenském žebříčku byli docela nejnižší). Budte jako děti a nic vás nemůže překvapit, nic vás nesrazí na kolena. A vězte, když se sami takových lidí, těch nejposlednějších z posledních, ujmete a zastanete, pak jste se ujali a zastali mne. Takhle se na cestu vybavte!

V batohu, který si učedníci připravili, leží hned vedle další problematický kus. Nazývá se jedním slovem „výlučnost“. Že prý viděli někoho, kdo vyhání demony jako Ježíš, ale do party učedníků nepatří. Co s tím? Neměli bychom si lépe střežit copyright? Neměli bychom trvat na tom, že jedině my, ti praví učedníci Kristovi, pravá církev, máme právo všelijaké demony, s nimiž se svět potýká, vyhánět?

Ale jděte, mávne rukou Mistr. Takové starosti na cestu nepatří. Kdo není proti vám, je pro vás. Pokud někdo jedná stejně jako vy, kteří se to učíte ode mne, pak musíte spolupracovat, ne se distancovat. Když bude mezi lidmi méně démonů, Boží království bude patrnější a vůbec nezáleží na tom, jestli se to někdo naučí ode mne nebo si schopnost poprat se se zlem osvojil někde jinde. Pánu Bohu přece patří celý svět a má různé způsoby, jak člověka oslovit. Takže „výlučnost“ vyhodit, na cestě by vás tlačila do zad a křivila páteř!

Podobně Ježíš učedníkům z pečlivě zabaleného ruksaku představ, postojů a názorů vyhodil ještě „vyhrožování a pomstu“. To když chtěli vypálit samařskou vesnici, která o spěchající poutníky nejevila zájem.

A pak už následovalo jenom několik krátkých epizodek s lidmi, kteří, že prý by se k Ježíšovi i přidali, ale zdá se jim to všechno moc ve spěchu, že prý by to chtělo trochu si všechno rozmyslet, trochu si o tom zapřemítat, třeba někde v tichu kostela, jako aby jeden věděl, do čeho vlastně jde a co ho čeká. Takhle je to moc nahonem a navíc po cestě není zajištěno ubytování, kdejaká samařská vesnice vás

klidně nepustí do svého penzionu...

A taky je třeba myslet na tradice a zvyklosti, jako třeba vykonat řádný několikadenní funus nebo se před odchodem náležitě rozloučit s širokou rodinou – je třeba pozvat strýčka z vedlejšího okresu a pratec od pobřeží, pěkně to spolu ještě oslavit, zavzpomínat nad fotografiemi, utřít slzu a teprve pak, možná, by se dalo pomalu vyrazit na cestu.

Jenže tyhle výmluvy už učedníci neslyší. Už jsou se svým Mistrem o notný kus dál. Bude to tím, že dříve než se s Ježíšem setkali, přemítali se skleslým duchem v bezesných nocích. Měli noční můru stejně jako kdysi žalmista. Zírali bezradně do tmy, protože stav světa, v němž žili, nebyl o nic lepší než ten jeho.

Pak se ale objevil Ježíš a všechno je najednou jinak. Tma ustupuje. Svítá. Teď už jsou učedníci vzhůru a vědí, že je na spěch. Boží království pokoje a spravedlnosti už je tady, nicméně démonů sobectví a nenávisti stále všude plno. Je třeba vyrazit do světa a dát jim důrazně najevo, že je na čase, aby se jednou provždy klidili.

Ještě že učedníkům Mistr před cestou přebíral ty batohy! Když z nich vyhodili zbytečnosti, jako jsou povýšenost, výlučnost nebo vyhrožování, jde se jim nyní mnohem lehčeji.

Sestry a bratři, pozvání na cestu platí i nám a je to skvělá příležitost, která se neodmítá! Stačí jednoduše vstát, vyhodit zbytečnosti, které s sebou my lidé taháme a přidat se ke Kristu. Co bude dál, nechme na něm. Bude to jízda, to mi věřte!

PeČ

Liberec 22. 9. 2024

Můžete také navštívit naši facebookovou stránku [Baptisté - Síť víry](#) nebo facebookovou skupinu [Zpravodaj Baptisté - Síť víry](#)